

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

ครั้งที่ 83/2560

17 กรกฎาคม 2560

อันดับเครดิตองค์กร: AAA
แนวโน้มอันดับเครดิต: Stable

เหตุผล

ทริสเรทติ้งจัดอันดับเครดิตองค์กรของ สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (สพพ.) ที่ระดับ “AAA” โดยอันดับเครดิตสะท้อนถึงบทบาทของ สพพ. ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐบาลไทยที่รับผิดชอบในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับการให้ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านโดยได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่องในรูปแบบเงินสนับสนุนสำหรับการดำเนินงานตามปกติ ทั้งนี้ ในมุมมองของทริสเรทติ้งมีความเห็นว่าโอกาสที่ สพพ. จะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในกรณีที่เกิดปัญหาทางการเงินนั้นมีความแน่นอนสูง

สพพ. ได้รับการจัดตั้งเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 ภายใต้พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2548 โดยสถานะทางกฎหมายของ สพพ. คือการเป็นองค์การมหาชน ซึ่งตามพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) องค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ระบุว่าวัตถุประสงค์ขององค์การมหาชนมีไว้เพื่อจัดทำบริการสาธารณะที่ไม่มิวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรเป็นหลัก วัตถุประสงค์ของ สพพ. มีเพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการในอันที่จะส่งเสริมความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจแก่ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่น ๆ เป็นสำคัญ ซึ่งความช่วยเหลือทางการเงินประกอบด้วย การให้เงินกู้ภายใต้เงื่อนไขผ่อนปรน การลดภาระดอกเบี้ย และการให้เงินให้เปล่าเพื่อลงทุนในโครงการสาธารณูปโภคพื้นฐานซึ่งโดยทั่วไปไม่มีรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานภาคเอกชนอื่นใดดำเนินการ

ในด้านโครงสร้างนั้น สพพ. อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ส่วนในด้านการดำเนินงาน สพพ. อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการบริหารสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (คพพ.) ซึ่งมีสมาชิกเป็นตัวแทนจากหน่วยงานของรัฐบาลที่มีหน้าที่โดยตรงทางด้านความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจแก่ประเทศเพื่อนบ้าน สพพ. สามารถดำเนินธุรกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของแนวทางความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลซึ่งผ่านการตรวจสอบจาก คพพ. แล้วเท่านั้น ในส่วนของการดำเนินงานนั้น สพพ. จำเป็นต้องพึ่งพาเงินสนับสนุนจากรัฐบาลเป็นหลัก เนื่องจากการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้านไม่ได้อยู่บนพื้นฐานในเชิงพาณิชย์และ สพพ. ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการที่แสวงหากำไรเป็นหลัก สพพ. จึงไม่ได้รับการจัดตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินการทางการเงินที่เป็นการอิสระจากรัฐบาล และแม้ว่ารัฐบาลจะไม่ได้ให้การรับประกันหนี้สินของ สพพ. แต่หนี้สินของ สพพ. ก็นับเป็นส่วนหนึ่งของหนี้สาธารณะ ดังนั้น การก่อหนี้ใด ๆ ของ สพพ. จึงต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลก่อน

นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2558 สพพ. ได้ดำเนินโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินไปแล้วจำนวน 21 โครงการ รวมทั้งโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการจำนวน 16 โครงการ และทำการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้รับความช่วยเหลือจากประเทศเพื่อนบ้านจำนวน 27 หลักสูตร คิดเป็นวงเงินรวมทั้งสิ้น 14,482.39 ล้านบาท สำหรับตัวเลข ณ สิ้นเดือนกันยายน 2559 สพพ. มีมูลค่าเงินให้สินเชื่อรวมซึ่งรวมดอกเบี้ยค้างรับอยู่ที่ 7,498.76 ล้านบาท โดยมีอัตราการเติบโตทบต้นถัวเฉลี่ยต่อปี (Compound Annual Growth Rate – CAGR) ที่ระดับ 12.5% ในช่วงระยะ 5 ปีที่ผ่านมา และมีแหล่งเงินทุนอยู่ที่ 7,922.41 ล้านบาท ด้วยอัตราการเติบโตทบต้นถัวเฉลี่ยต่อปีที่ 7.4% ในช่วงเวลาเดียวกัน

เงินอุดหนุนจากรัฐบาลถูกนับเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนของ สพพ. โดยมีสัดส่วน 90% ของรายได้รวมในปีงบประมาณ 2559 เงินอุดหนุนมีสัดส่วนสูงกว่า 80% อย่างต่อเนื่องในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา รายได้จากดอกเบี้ยสุทธิมีสัดส่วน 10% ของรายได้รวมในปีงบประมาณ 2559 ค่าใช้จ่ายหลักได้แก่เงินให้

ติดต่อ:

อรรณพ ศุภชยานนท์, CFA
annop@trisrating.com

เสาวณิต วรดิษฐ์
saowanit@trisrating.com

ศักดิ์ดา พงศ์เจริญงษ์
sakda@trisrating.com

WWW.TRISRATING.COM

เปล่าแก่ผู้ขอรับการช่วยเหลือและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ ในฐานะที่เป็นองค์กรที่ไม่ได้มุ่งเน้นการแสวงหากำไรที่มีการให้เงินให้เปล่าและเงินกู้เงินผ่อนปรนอัตราดอกเบี้ยต่ำ สพพ. จึงไม่ได้รับการคาดหวังให้สร้างผลกำไรแต่อย่างใด เนื่องจากวิธีทางบัญชีซึ่งถือว่าเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นรายได้ สพพ. จึงมีการรายงานผลกำไรจำนวนมากในแต่ละปี เงินอุดหนุนจากรัฐบาลนั้นนอกจากจะนำไปใช้เพื่อรองรับภาระค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับเงินให้เปล่าและช่วยลดภาระดอกเบี้ยจากการให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราตลาดแล้วยังเป็นส่วนหนึ่งของเงินให้กู้อีกด้วย จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้อัตรากำไรที่สูงเป็นพิเศษของ สพพ. เช่น อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยต่อปีที่ระดับ 9.5% ในปีงบประมาณ 2559 เมื่อเทียบกับอัตราที่ระดับประมาณ 1.3% ของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ในปีเดียวกันแล้วจึงไม่สามารถใช้เป็นปัจจัยบ่งชี้ถึงความสามารถในการทำกำไรของ สพพ. ได้

สรรพ. ยังไม่เคยมีประสบการณ์หนี้สูญจากการปล่อยสินเชื่อให้แก่รัฐบาลของประเทศเพื่อนบ้านและยังไม่เคยมีการตั้งสำรองเพื่อรองรับความเสี่ยงทางด้านเครดิตของประเทศเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากมุมมองในการให้เงินกู้แล้ว สพพ. มีความเสี่ยงจากการกระจุกตัวในการให้กู้แก่รัฐบาลของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) ซึ่งมีสัดส่วนถึงประมาณ 90% ของสินเชื่อรวม ในขณะที่สินเชื่อที่ปล่อยกู้ให้แก่รัฐบาลของประเทศกัมพูชามีสัดส่วนประมาณ 10% ของสินเชื่อรวม เงินกู้ดังกล่าวมีระยะการจ่ายคืนในช่วงระยะเวลา 20-30 ปี โดยคิดอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ที่อัตราไม่เกิน 2.5% ต่อปี นอกจากนี้ สพพ. ยังมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยเป็นอย่างมากอีกด้วยเนื่องจากระยะเวลาที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างสินทรัพย์เงินให้กู้ระยะยาวกับเงินกู้ยืมระยะปานกลาง อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวยังไม่เป็นประเด็นสำคัญมากนักเนื่องจากเงินกู้มีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับแหล่งเงินทุนรวมที่มีอยู่ เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่อาจเกิดขึ้นจากแผนการกู้ยืมเพิ่มในอนาคต สพพ. จึงมองหาแหล่งเงินกู้ยืมระยะยาวอัตราดอกเบี้ยคงที่จากตลาดตราสารหนี้ภายในประเทศ

สรรพ. มีหนี้สินอยู่ในปริมาณน้อยในปัจจุบันแต่คาดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายแหล่งเงินทุนจากการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นส่วนใหญ่มาเป็นการกู้ยืมเงินจากสาธารณะมากขึ้น เงินให้กู้ของ สพพ. ที่ผ่านมาส่วนใหญ่มีที่มาจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาล โดยมีอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวมอยู่ที่ 90% ณ สิ้นเดือน กันยายน 2559 ส่วนที่เหลืออีก 10% มาจากการกู้ยืมซึ่งส่วนใหญ่เป็นการกู้ยืมจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Special-Purpose Financial Institution – SFI) และธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนการกู้ยืมคาดว่าจะเพิ่มสูงขึ้นในระยะปานกลางจากการที่ สพพ. มีแผนจะเพิ่มสัดส่วนการกู้ยืมเงินจากสาธารณะมากขึ้นในอนาคต

อัตราส่วนสภาพคล่องของ สพพ. อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของสถาบันทางการเงินที่ปล่อยสินเชื่อในเชิงพาณิชย์และคาดว่าจะอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยต่อไปในระยะปานกลาง สัดส่วนของสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมอยู่ที่ระดับ 5.38% ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์อย่างมาก อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกระแสเงินสดที่คาดการณ์ได้นั้นมีค่อนข้างแน่นอน สพพ. อาจไม่มีความจำเป็นต้องกันสำรองสภาพคล่องให้อยู่ในระดับเดียวกับสถาบันการเงินที่ปล่อยสินเชื่อในเชิงพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม สินทรัพย์สภาพคล่องของ สพพ. ที่มีอยู่ก็ถือว่าเพียงพอที่จะใช้ชำระคืนหนี้สินที่มีอายุไม่เกิน 1 ปีได้ภายในระยะเวลา 2-3 ปีข้างหน้าเนื่องจากหนี้สินเหล่านี้มีเงื่อนไขการชำระเงินคืนเงินต้นที่ยืดหยุ่น นอกจากนี้ สพพ. ยังมีแหล่งเงินทุนจากรัฐบาลที่ได้จากกระทรวงการคลังเพื่อใช้เป็นแหล่งสภาพคล่องอีกแหล่งหนึ่งด้วย

แนวโน้มอันดับเครดิต

แนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” สะท้อนการคาดการณ์ว่า สพพ. จะรักษาสถานภาพการเป็นองค์กรมหาชนภายใต้กฎหมายจัดตั้งและจะยังคงบทบาทหน้าที่ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลโดยได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากรัฐบาลตามที่จำเป็นต่อไป

อันดับเครดิต และ/หรือแนวโน้มอันดับเครดิตของ สพพ. อาจเปลี่ยนแปลงไปหากทรสิเรทตั้งเห็นว่าความสำคัญในบทบาทของ สพพ. ที่มีต่อนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศของรัฐบาล หรือการสนับสนุนที่ได้รับจากรัฐบาลเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (NEDA)

อันดับเครดิตองค์กร:

AAA

แนวโน้มอันดับเครดิต:

Stable

ข้อมูลงบการเงิน

หน่วย: ล้านบาท

	ณ วันที่ 30 กันยายน				
	2559 ¹	2558	2557	2556	2555
สินทรัพย์รวม	7,936	7,252	6,888	6,762	6,234
สินทรัพย์เฉลี่ย	7,594	7,070	6,825	6,498	5,993
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	101	138	691	1,544	1,598
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	7,499	6,748	5,685	4,887	4,412
เงินกู้ยืมและดอกเบี้ยค้างจ่าย	792	830	848	849	696
ส่วนของผู้ถือหุ้น	7,134	6,414	5,966	5,745	5,277
ส่วนของผู้ถือหุ้นถัวเฉลี่ย	6,774	6,190	5,855	5,511	5,148
รายได้รวม	1,033	755	585	701	523
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	103	97	107	113	103
รายได้จากเงินงบประมาณ	929	656	475	586	421
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในกิจการร่วมค้า	(2)	(3)	0	0	(1) ²
รายได้อื่นจากการดำเนินงาน	4	5	3	2	0
ค่าใช้จ่ายจากเงินให้เปล่า เงินอุดหนุน และด้านวิชาการ	253	241	304	184	221
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	60	67	60	49	46
กำไรสุทธิ	720	448	221	468	256

¹ ตัวเลขจากงบการเงินที่ยังไม่ได้ผ่านการตรวจสอบ

² ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

หน่วย: %

	ณ วันที่ 30 กันยายน				
	2559 ¹	2558	2557	2556	2555
ความสามารถในการทำกำไร					
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	9.48	6.33	3.24	7.20	4.28
อัตราส่วนผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นถัวเฉลี่ย	10.63	7.23	3.77	8.49	4.98
ส่วนต่างอัตรากำไร	1.29	1.33	1.55	1.67	1.64
อัตรากำไรจากดอกเบี้ยสุทธิ	1.35	1.37	1.56	1.75	1.72
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล/รายได้รวม	89.91	86.86	81.30	83.55	80.42
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ/รายได้รวม	98.36	97.25	97.51	98.28	100.57
กำไรจากธุรกรรมเพื่อค้า/รายได้รวม	(1.95)	(2.55)	0.00	0.00	(0.74)
รายได้จากการดำเนินงาน/รายได้รวม	3.59	5.30	2.49	1.72	0.18
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน/รายได้รวม	5.77	8.86	10.23	6.96	8.73
โครงสร้างเงินทุน					
ส่วนของผู้ถือหุ้น/สินทรัพย์รวม	89.89	88.44	86.61	84.96	84.65
ส่วนของผู้ถือหุ้น/เงินให้สินเชื่อ	95.47	95.38	105.29	117.92	120.30
สภาพคล่อง					
เงินให้สินเชื่อ/สินทรัพย์รวม	94.15	92.73	82.26	72.04	70.37
สินทรัพย์สภาพคล่อง/สินทรัพย์รวม	5.38	6.76	17.14	27.39	28.90

¹ ตัวเลขจากงบการเงินที่ยังไม่ได้ผ่านการตรวจสอบ

บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด

โทร. 0-2231-3011 ต่อ 500 อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 24 191 ถ. สีลม กรุงเทพฯ 10500, www.trisrating.com

© บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2560 ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้ เปิดเผย ทำสำเนาเผยแพร่ แจกจ่าย หรือเก็บไว้เพื่อใช้ในภายหลังเพื่อประโยชน์ใดๆ ซึ่งรายงานหรือข้อมูลการจัดอันดับเครดิต ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และไม่ในรูปแบบ หรือลักษณะใดๆ หรือด้วยวิธีการใดๆ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ก่อน การจัดอันดับเครดิตนี้มีค่าใช้จ่ายข้อเท็จจริง หรือคำแนะนำให้ซื้อ ขาย หรือถือตราสารหนี้ใดๆ แต่เป็นเพียงความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้หนึ่งๆ หรือของบริษัทหนึ่งๆ โดยเฉพาะความเห็นที่ระบุในการจัดอันดับเครดิตนี้มีได้เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุน หรือคำแนะนำในลักษณะอื่นใด การจัดอันดับและข้อมูลที่ปรากฏในรายงานใดๆ ที่จัดทำ หรือพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ได้จัดทำขึ้นโดยมีได้คำนึงถึงความต้องการด้านการเงิน พฤติการณ์ ความรู้ และวัตถุประสงค์ของผู้รับข้อมูลรายใดรายหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับข้อมูลควรประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าว ก่อนตัดสินใจลงทุน บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ได้รับข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับเครดิตนี้จากบริษัทและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เชื่อว่าเชื่อถือได้ ดังนั้น บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด จึงไม่รับประกันความถูกต้อง ความเพียงพอ หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ ดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ความไม่เพียงพอ หรือความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น และจะไม่รับผิดชอบต่อข้อผิดพลาด หรือการละเว้นผลที่ได้รับหรือการกระทำใดๆ โดยอาศัยข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ รายละเอียดของวิธีการจัดอันดับเครดิตของ บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด เผยแพร่อยู่บน Website: <http://www.trisrating.com/th/rating-information-th2/rating-criteria.html>